

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 5.6.2019
COM(2019) 527 final

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

**dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-Iżvezja għall-2019 u li tagħti l-opinjoni
tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Konverġenza tal-Iżvezja għall-2019**

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-Iżvezja għall-2019 u li tagħti l-opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Konvergenza tal-Iżvezja għall-2019

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tishih tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' budget u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika¹, u b'mod partikolari l-Artikolu 9(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi², u b'mod partikolari l-Artikolu 6(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

- (1) Fil-21 ta' Novembru 2018, il-Kummissjoni adottat l-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir, li kien jimmarka l-bidu tas-Semestru Ewropew għall-2019 għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Din qieset il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, li tħabbar mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni fis-17 ta' Novembru 2017. Il-prijoritajiet tal-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir ġew approvati mill-Kunsill Ewropew fil-21 ta' Marzu 2019. Fil-21 ta' Novembru 2018 il-Kummissjoni adottat ukoll ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 fejn l-Iżvezja giet identifikata bħala wiehed mill-Istati Membri li fil-konfront tagħhom kienet se ssir analizi fil-fond.
- (2) Ir-rapport tal-pajjiż għall-2019 tal-Iżvezja³ ġie ppubblikat fis-27 ta' Frar 2019. Dan ivvaluta l-progress li għamlet l-Iżvezja biex tindirizza r-rakkomandazzjoni speċifika

¹ ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

² ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25.

għall-pajjiż li giet adottata mill-Kunsill fit-13 ta' Lulju 2018, l-azzjoni li ttiehdet fir-rigward tar-rakkomandazzjonijiet tas-snin ta' qabel u l-progress tal-Iżvezja biex tilhaq il-miri nazzjonali tagħha għall-Ewropa 2020. Inkluda wkoll analiżi fil-fond skont l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, li r-rizultati tagħha ġew ippublikati fis-27 ta' Frar 2019⁴. L-analiżi tal-Kummissjoni wasslitha biex tikkonkludi li l-Iżvezja qed tesperjenza żbilanċi makroekonomiċi. B'mod partikolari, il-prezzijiet sovravalutati tal-akkomodazzjonijiet flimkien ma' żieda fid-dejn tal-unitajiet domestiċi jirriskjaw li jwasslu għal korrezzjoni diżordnata. Id-dejn għoli tal-unitajiet domestiċi komplew jogħlew bhala sehem mill-PDG. Fit-tieni nofs tal-2017 kien hemm korrezzjoni tal-prezzijiet tal-akkomodazzjonijiet u minn dakinhar dawn gradwalment stabbilizzaw ruħhom. Madankollu, l-indikaturi tal-valutazzjoni jissuġġerixxu li l-prezzijiet tal-akkomodazzjonijiet għadhom għoljin meta jitqiesu l-elementi fundamentali tal-ekonomija. Minkejja li s-settur bankarju jidher kapitalizzat sew, meta titqies l-iskopertura għas-self ipotekarju tal-unitajiet domestiċi, il-korrezzjoni diżordnata tolqot lis-settur finanzjarju b'mod negattiv. Meta jitqies l-irbit finanzjarju sistemiku, dan jista' jhalli riperkussjonijiet negattivi fuq il-pajjiżi ġirien. Id-diffikultajiet strutturali għall-provvista tal-akkomodazzjonijiet għadha tippersisti u l-output tal-kostruzzjoni ddgħajfef. Għalkemm f'dawn l-aħħar snin ittiehdu passi fil-qasam makroprudenzjali biex tiġi indirizzata ż-żieda fid-dejn, sa issa l-impatt tagħhom jidher li huwa limitat. Għad hemm lakuni f'politiki ewlenin, partikolarment fir-rigward tal-inċentivi tat-taxxa għas-sjieda tal-akkomodazzjonijiet u tal-funzjonament tal-provvista tal-akkomodazzjonijiet u tas-suq tal-kiri.

- (3) Fis-26 ta' April 2019, l-Iżvezja pprezentat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tagħha għall-2019 u, fid-29 ta' April 2019, il-Programm ta' Konverġenza tagħha għall-2019. Sabiex jitqiesu r-rabtiet ta' bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati fl-istess waqt.
- (4) Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż ġew indirizzati fl-ipprogrammar tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej ("Fondi SIE") għall-perjodu bejn l-2014 u l-2020. Kif inhu previst fl-Artikolu 23 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵, fil-każijiet fejn ikun meħtieġ li jingħata appoġġ għall-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet rilevanti tal-Kunsill, il-Kummissjoni tista' titlob li Stat Membru jirrieżamina l-Ftehim ta' Shubija u l-programmi rilevanti tiegħu u jipproponi emendi għalih. Il-Kummissjoni tat aktar dettalji dwar kif biħsiebha tuża dik id-dispożizzjoni fil-linji gwida dwar l-applikazzjoni tal-miżuri marbuta mal-effettività tal-Fondi SEI għal governanza ekonomika soda⁶.
- (5) Bħalissa l-Iżvezja tinsab fil-parti preventiva tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Fil-Programm ta' Konverġenza tiegħu għall-2019 il-gvern qiegħed jippjana li jkun f'surplus ta' 0,6 % tal-PDG fl-2019, li huwa mistenni jissahha aktar matul il-perjodu tal-programm. Fuq il-bażi tal-bilanċ strutturali kkalkolat mill-ġdid⁷, l-oġettiv baġitarju

³ SWD(2019) 1026 final.

⁴ COM(2019) 150 final.

⁵ Ir-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁶ COM(2014) 494 final.

⁷ Il-bilanċ aġġustat ċiklikament li ma jinkludix miżuri ta' darba u miżuri temporanji, ikkalkulat mill-ġdid mill-Kummissjoni permezz tal-metodoloġija maqbula b'mod komuni.

ta' terminu medju — deficiet strutturali ta' 1 % tal-PDG — huwa ppjanat li jinqabez matul il-perjodu tal-ipprogrammar. Skont il-Programm ta' Konvergenza għall-2019, il-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-gvern mistenni jonqos gradwalment minn 34,5 % fl-2019 u jissokta jonqos għal 28,2 % tal-2022. Il-finanzi pubbliċi sodi u t-tkabbir ekonomiku stabbli mistennija jkunu l-motivaturi ewlenin tat-tnaqqis tal-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-gvern ġenerali. Ix-xenarju makroekonomiku li jirfed dawn il-projezzjonijiet baġitarji huwa plawżibbli. Abbażi tat-tbassir tar-rebbiegħa tal-2019 tal-Kummissjoni, fl-2019 il-bilanċ strutturali mistenni jirreġistra surplus ta' 0,5 % tal-PDG u ta' 0,6 % tal-PDG fl-2020, rata li taqbez l-objettiv baġitarju ta' terminu medju. Kumplessivament, il-Kunsill huwa tal-opinjoni li fl-2019 u fl-2020 l-Iżvezja mistennija tikkonforma mad-dispożizzjonijiet tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.

- (6) Id-dejn tal-unitajiet domestiċi baqa' jżied mil-livelli li digà kienu għoljin. Fl-2018 id-dejn tal-unitajiet domestiċi żdied b'5,5 % u laħaq it-88 % tal-PDG u 186 % tal-introjtu disponibbli, li hija waħda fost l-ogħla rati fl-UE. Dan gie xprunat l-aktar mis-self ipotekarju oghla marbut mal-prezzijiet oghla tal-akkomodazzjonijiet, flimkien ma' distorsjonijiet strutturali li jiffavorixxu x-xiri ta' proprjeta' b'finanzjament ipotekarju. L-Iżvezja implimentat diversi miżuri makroprudenzjali f'dan l-aħħar snin, fosthom regola msahha li dahlet fis-sehħ f'Marzu 2018 dwar il-hlas lura għal self ipotekarju bi proporzjon dejn-introjtu għoli, u d-deċiżjoni biex minn Settembru 2019 jiżdied il-kapital ta' lqugħ tal-banek. Madankollu, jidher li l-miżuri ta' politika li ttieħdu sal-lum kellhom impatt ġenerali limitat fuq iż-żieda fis-self ipotekarju u ma ttieħdet l-ebda azzjoni politika għar-riforma tal-inċentivi tat-taxxa b'rabta mas-sjieda tal-akkomodazzjoni u d-dejn ipotekarju.
- (7) Filwaqt li l-prezzijiet tal-akkomodazzjonijiet naqsu lejn l-aħħar tal-2017 u żammew stabbli minn dak iż-żmien, dan sehħ wara perjodu twil ta' żidiet qawwija tal-prezzijiet, u l-valwazzjonijiet għadhom ferm oghla mill-elementi fundamentali ekonomiċi. Fost il-kwistjonijiet ewlenin hemm l-inċentivi tat-taxxa li jiffavorixxu s-sjieda tal-akkomodazzjonijiet u s-self ipotekarju, u l-kundizzjonijiet ta' kreditu akkomodanti flimkien mar-rati ta' hlas lura li għadhom relattivament baxxi. Minkejja zieda sinifikanti f'bini ġdid fuq dawn l-aħħar hames snin, għad fadal nuqqas ta' akkomodazzjonijiet, speċjalment akkomodazzjonijiet affordabbli fil-bliet il-kbar. Il-provvista ta' akkomodazzjonijiet godda ma kinitx biżżejjed biex tlaħhaq mal-bżonnijiet previsti għall-futur qrib, li huma stmati li jlaħhqu d-90 000 dar ġdida kull sena għall-perjodu bejn l-2018 u l-2020. Dan in-nuqqas huwa marbut ma' ineffiċjenzi strutturali, bħall-kompetizzjoni limitat fis-settur tal-kostruzzjoni minhabba fl-ostakli għad-dhul fil-konfront tad-ditti żgħar u barranin u l-kapaċità tal-iżviluppaturi l-kbar li jikkontrollaw ir-rizorsi tal-art. L-istokk tal-akkomodazzjonijiet mhuwiex jintuza b'mod effiċjenti. Fis-suq tal-kera l-kirjiet aktar baxxi mis-suq joħolqu effetti ta' intrappolament u ta' sitwazzjoni privileġġjata ("insider/outsider effect"). Fis-suq tas-sidien-okkupanti it-taxxi fuq il-qligħ kapitali jnaqqsu l-mobbiltà tas-sidien tal-akkomodazzjonijiet. In-nuqqas ta' abitazzjoni tagħmilha aktar diffiċli għall-persuni biex ibiddu x-xogħol u jista' jwassal għal inugwaljanza bejn ġenerazzjonijiet differenti. L-awtoritajiet Żvedizi qeghdin ikomplu jimplimentaw gradwalment il-"pjan ta' 22 punt" biex jiżdied il-bini ta' akkomodazzjonijiet residenzjali u biex tittejjeb l-effiċjenza tas-settur tal-abitazzjoni. Sa issa ma ttiehed l-ebda pass konkret favur il-liberalizzazzjoni tar-regolamenti stretti tal-kiri u r-reviżjoni tat-taxxa kapitali fuq l-akkomodazzjonijiet okkupati mis-sidien, għalkemm f'Jannar 2019 il-gvern il-ġdid

ħabbar pjani biex jintroduċi riformi f'dan il-qasam, suġġett għal ħidma preparatorja ta' stħarriġ tal-qasam.

- (8) Qegħdin joħorġu fid-dieher nuqqasijiet ta' ħaddiema f'ċerti setturi, bħal dak tal-kostruzzjoni, tal-edukazzjoni u tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni. Huwa essenzjali li jkun hemm provvista ta' kapital uman li jappoġġa l-investment fir-riċerka u l-iżvilupp kif ukoll id-digitalizzazzjoni. L-investment fl-edukazzjoni u fil-ħiliet se jgħin biex dawn l-isfidi jiġu indirizzati. Sal-lum ġie rreġistrat titjib fl-eżiti tal-edukazzjoni, iżda għad hemm diskrepanza kbira fil-prestazzjoni tal-edukazzjoni bejn il-gruppi soċjali differenti li qed tkompli titwessa'. L-iżviluppi demografici se jwasslu għal żieda fl-għadd ta' studenti, li se tkompli tolqot l-għadd ta' għalliema ta' bħalissa b'mod negattiv. Is-sitwazzjoni tal-migrazzjoni mhux mill-UE u tad-dixxendenti tagħhom u l-effetti ta' ċerti programmi li ġew adottati dan l-aħħar jistħoqqilhom monitoraġġ mill-qrib għaliex l-integrazzjoni ta' studenti mwielda f'pajjiżi barranin, u l-inkluzjoni sostenibbli tal-migranti b'livell baxx ta' ħiliet u tal-migranti mhux mill-UE (partikolarment in-nisa) fis-suq tax-xoġhol għadha diffiċli.
- (9) Iż-żamma tal-livell tal-investimenti fl-infrastruttura tat-trasport tista' tikkontribwixxi għat-titjib tal-mobilità tal-forza tax-xoġhol, tal-koeżjoni reġjonali u tas-settur tal-abitazzjoni u trawwem it-tkabbir fit-tul tal-produttività tal-Iżvezja. Il-gvern ħabbar investimenti konsiderevoli fl-infrastruttura tat-trasport permezz tal-pjan nazzjonali għall-infrastruttura 2018-2029 sabiex itejjeb il-modi differenti tat-trasport (partikolarment fir-rigward tal-ferrovija u tat-toroq). Il-pjan jinkludi investimenti maġġuri għall-iżviluppar tas-sistema ferrovjarja, il-promozzjoni biex it-trasport tal-merkanzija jibda jsir aktar bil-ferrovija milli bit-triq, li se jikkontribwixxi wkoll għat-tnaqqis tal-emissjonijiet. Iż-żamma ta' livelli għoljin ta' investment fir-riċerka u l-iżvilupp, il-kundizzjonijiet ta' qafas favorevoli u l-baži ta' innovazzjoni aktar wiesgħa huma fundamentali biex tissaħħaħ il-pożizzjoni tal-Iżvezja bħala pijunier tal-innovazzjoni. Tradizzjonalment, il-mudell tal-innovazzjoni tal-Iżvezja kien jiddependi fuq għadd limitat ta' kumpaniji teknoloġici kbar u attivi fis-suq globali. Ikun importanti li jinħoloq ambjent li jrawwem l-innovazzjoni potenzjali tal-SMEs u tan-negozji ġodda. Il-kapaċità innovattiva tal-Iżvezja tista' tittejjeb aktar jekk tissaħħaħ il-kollaborazzjoni bejn l-akkademja u l-SMEs.
- (10) Il-prevenzjoni tal-ħasil tal-flus saret prijorità għall-Iżvezja, u dan fl-isfond ta' skandlu relatat mal-ħasil tal-flus li għadu qed jevolvi fir-rigward ta' waħda mill-akbar istituzzjonijiet finanzjarji fil-pajjiż. Is-superviżuri finanzjarji Żvedizi u Estonjani bdew investigazzjoni kongunta, flimkien mal-kontropartijiet Latvjani u Litwani tagħhom. Filwaqt li l-qafas tal-Iżvezja kontra l-ħasil tal-flus ġie msahħaħ fl-2017 bid-dhul fis-seħħ tal-att dwar il-ħasil tal-flus, huwa importanti li tissokta l-ħidma fuq l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni ta' kwalunkwe dgħufija li għad fadal fil-qafas. Għad fadal sfidi x'jiġu indirizzati u s-superviżur għad irid jadotta miżuri u linji gwida addizzjonali dwar kif tista' tissaħħaħ is-superviżjoni f'dan il-qasam. Jenħtieġ li tingħata attenzjoni għall-implimentazzjoni effettiva ta' dawn il-miżuri ladarba jiġu adottati.
- (11) L-ipprogrammar tal-fondi tal-UE għall-perjodu bejn l-2021 u l-2027 jista' jgħin biex jiġu indirizzati uħud min-nuqqasijiet li ġew identifikati fir-rakkomandazzjonijiet, partikolarment fl-oqsma koperti mill-Anness D tar-rapport tal-pajjiż⁸. Dan jippermetti li l-Iżvezja tuża tajjeb il-fondi fir-rigward tas-setturi identifikati filwaqt li tqis id-diskrepanzi reġjonali.

⁸

SWD(2019) 1026 final.

- (12) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew tal-2019, il-Kummissjoni wettqet analizi komprensiva tal-politika ekonomika tal-Iżvezja u ppubblikatha fir-rapport tal-pajjiżi għall-2019. Ivvalutat ukoll il-Programm ta' Konvergenza għall-2019 u l-Programm Nazzjonali ta' Riforma għall-2019 u l-azzjonijiet li tteħdu dwar ir-rakkomandazzjonijiet li kienu indirizzati lill-Iżvezja fis-snin ta' qabel. Il-Kummissjoni qieset mhux biss ir-rilevanza tagħhom għal politika fiskali u soċjoekonomika sostenibbli fl-Iżvezja imma qieset ukoll il-konformità tagħhom mar-regoli u mal-gwida tal-Unjoni, fid-dawl tal-hteġa li tissaħħaħ il-governanza ekonomika globali tal-Unjoni billi jingħata kontribut fil-livell tal-Unjoni fid-deċiżjonijiet nazzjonali futuri.
- (13) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Konvergenza għall-2019 u huwa tal-opinjoni li l-Iżvezja hija mistennija tikkonforma mal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.
- (14) Fid-dawl tal-analiżi fil-fond tal-Kummissjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm Nazzjonali ta' Riforma għall-2019 u l-Programm ta' Konvergenza għall-2019. Ir-rakkomandazzjonijiet tiegħu skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 huma riflessi fir-rakkomandazzjoni (1) aktar 'l isfel.

B'DAN JIRRAKKOMANDA li fl-2019 u fl-2020 l-Iżvezja tiegħu azzjoni biex:

1. Tindirizza r-riskji relatati mad-dejn kbir tal-unitajiet domestiċi billi tnaqqas gradwalment it-tnaqqis tat-taxxa fuq il-pagamenti tal-imgħax ipotekarju jew iżżid it-taxxi rikorrenti fuq il-proprjetà. Tistimula l-investment fil-kostruzzjoni residenzjali fejn hemm l-aktar nuqqasijiet urgenti, b'mod partikolari billi tneħhi l-ostakli għall-kostruzzjoni. Ittejjeb l-effiċjenza tas-suq tal-akkomodazzjoni, fosthom billi tigi introdotta aktar flessibbiltà fil-prezzijiet tal-kera u fir-reviżjoni tat-tfassil tat-taxxa fuq il-qligħ kapitali.
2. Tiffoka l-politika ekonomika relatata mal-investment fuq l-edukazzjoni u l-hiliet, filwaqt li żżomm il-livell tal-investment fit-trasport sostenibbli biex jitjiebu il-modi differenti tat-trasport, partikolarment il-ferrovija, u r-riċerka u l-innovazzjoni, filwaqt li tqis id-diskrepanzi reġjonali.
3. Tiżgura s-superviżjoni u l-infurzar effettivi tal-qafas kontra l-ħasil tal-flus.

Magħmul fi Brussell,

*Għall-Kunsill
Il-President*